et torquetur. Unde ysa
ias. Vermis eorum non mo
ritur et ignis non extin
guetur. Fetor adeo gravis
de igne exalat qui non minus
ipso ardore cruciat. Unde y
saie m°. Erit pro suavi odore
fetor. Et psalmista. Ignis
sulphur spiritus procellarum pars
calicis eorum. Spiritum procellarum
vocat exalacionem fumi et
fetoris que spirant ab igne
in vehemencia ad instar pro
celle. Flagellis tamen infal
libilibus incessant feriuntur a
demonibus sua crimina fateri
cogentibus: ut qui fuerint hic
malorum inventores ibi eorun
dem sint tortores. Salomon.
Parata sunt derisoribus tor
menta. Dilatant enim demo
nes ora sua super miseros in
cachinno dicentes. Euge
euge viderunt oculi nostri quod
consorcium neglexerint nove
ordinum angelorum. Incipit
geme crucifixi...

Attende homo paulisper
sensus carnis et irruencia cor
porearum fantasmata volup
tatum et intuere divine natu
re bonitatem suavitatem dig
nitatem. Meditare posicionem
crucifixi corporis Christi et vide
si aliquid in eo est quod non
totum foret pro te ad premium.
Divinum illud caput mul
tiplici spinarum densitate
densatum usque ad cerebri
teneritudinem confixum est. Du
configitur spina. Spinis
peccatorum suorum circumdedit me

populus iste ait dominus per
prophetam. Ad quid hoc: sic tu
um doleret caput ne tua
vulneraretur intencio.
Calligaverunt in morte ocu
li sui: et illa luminaria que il
luminant orbem ad horam extinc
ta sunt. Nonne illis obtenebra
tibus tenebre facte sunt super
universam terram. et illa duo
magna luminaria cum illis lumina
ribus submota sunt. Hoc autem
totum factum est ut averteretur
oculi tui ne viderent vani
tatem et si viderent non adhe
rerent. Aures ille que audi
erunt in celis. sanctus. sanctus. sanctus.
audierunt in terris demoni
um habes. et crucifige cruci
fige eum. Ut quid istud est
Ne aures tue obsurdescerent
ad clamorem pauperis. ne re
ciperent auditum vanum: ne
detractionis virus aspidis spi
rantis auribus susciperent.
Speciosa illa facies specio
sus forma pre filiis hominum spu
tis illita est colaphis afflic
ta addicta delusionibus. Sic
namque scriptum est. Ceperunt
conspuere in eum et velare
faciem eius: et illudere ei di
centes. Prophetiza Christe. Quare
hoc? ut facies tua illuminaretur
et diceretur de te. vultus eius
non sunt amplius in diversa mu
tati. Os illud quod docet an
gelos homines instruit quod dix
it et factum est felle potatum
est et aceto. Sed et hoc factum
est ut veritatem et iudicium loqueretur

os tuū et confiteretꝛ dnm de
ū suū. Manꝰ ille que fun
dauerūt celos extense sunt
in cruce / clauis tūsuerberate
durissimis. ut manꝰ tue ex
tenderetur ad inopem / et di
ce possis aīa mea in mani
bꝰ meis semp. Qd' tene
tur in manibꝰ nō facile ob
liuiscimur / Sic et qui aīam
sua bona opacione portat.
nō facile obliuioni tradet /
Pectus in quo sunt oēs the
sauri sapiē et sciencie abscō
dita lancea militari pfossū e
ut pectꝰ tuū a prauis cogi
tacionibꝰ mundaretꝛ / mundatū
sanctificaretꝛ / sanctificatū cō
seruaretꝛ. Pedes quoꝝ sca
bellū debemꝰ adorare. qr scrip
ē. dura confixione confixi sunt /
ne pedes tui festinaret ad
malū sꝫ currerent via ma
datoꝝ dni. Quid plura
fodierūt manꝰ eiꝰ et pedes
eiꝰ. dinumerauerūt omnia
ossa eiꝰ. Pro te carnē et aīam
sua posuit / ut corpꝰ et spm
tuū sibi vendicaret / Toto se
totū te copauit / Quid vl
tra debuit facē et nō fecit
Absoluit vinctū. illuminauit ce
cū. Quia dns soluit compedi
tos. dns illuminat cecos. re
duxit erroneū / reconsiliauit
reū / qui te portauit in hume
ris suis / qui pro te prī pprio
sanguine satisfecit / Attende
ergo consiliū dei tui nō solū
in pre regnātis sꝫ eciā dul
cissimi amici tui in cruce pē
dentis. Nec falli pt / qr sa
pia ē / nec fallē te vult / p

quo tam ignominiosā susti
nuit penā. In quis inquit
vult post me venire. et
cetera. Amandꝰ ē deꝰ dul
citer / dulcis eī ē et dulcit'
diligi debet / qui multitudinē
dulcedinis sue amatibꝰ se in
strarē nō cessat / Amatur in
dulcedine cū amatur in car
ne. cū nescimꝰ nisi xpm ihe
su et hūc crucifixū. Cum
tota carnis eiꝰ frequēcia fre
qn̄ memoria retractetur / et
ossa nostra medullitꝰ con
cutit tante miseracionis dig
nacio. Cum enī recor
damur regē glorie / pueri
vagientis sustinē miserias.
pānoꝝ vilitū vilitate deuol
ui. fatigatū ex itinē reside.
phariseoꝝ obpbria / et iu
deoꝝ conuicia aure pacien
tissima ptransire. nunqd nō
compungi debemꝰ ad tante
pietatis intuitū. Considera
filiū virginis illitū sputis
liuidū plagis / clauis confixū.
Attende rectorē celi stantē
in cruce / pallidū morte. car
ne deformē. Re ptransēas
dnm angeloꝝ factū obpbriū
hoim / virū doloꝝ et sciente
infirmitates. virū pcussū
a deo et humiliatū quasi lep
su in oibꝰ p nobis expos
tū detrimentis. Hec recor
dacio succendit cor. aduerit
pectꝰ. interiora depascit.
Talis meoria elicit lacrimas.
suffundit oculos. vultus hu
mectat / Circa hūc gradū
vere obuoluitꝛ oīs religiosoꝝ
instancia. Rarꝰ aūt in

terra ē que possit huic tñ
sire pfectū. Astat enī ora
tibꝫ uel ymago nascentis
dei uel pendentis in cruce:
tenetꝫ mētis affectū inca
lescens affectio et ad ulteriꝫ
ora vix pmittit exurgere.
¶ O ꝙ̄ indebita miseratio
ꝙ̄ gratuita et pbata dilecti
o ꝙ̄ inopinata dignatio
ꝙ̄ stupenda dulcedo ꝙ̄ inuic
ta mansuetudo: rege glorie
p despicatissimo vermiculo
crucifigi. Quis audiuit un
ꝙ̄ tale: aut quis vidit huic
simile ē. Vix enī p iusto
quis moritur ipe p inimi
cis et p iniustis mortuus ē:
eligens expulsus a celis ut nos
reportaret ad celos. Amicus
dulcis consiliarius prudens
adiutor fortis. Quid retri
buā dño p omībꝫ que retri
buit michi. Non e si confer
rentur in me omes vite filio
rꝫ adam et omes dies huius
seculi et labores om̄ homi
num fuerint sunt et erunt in
chil eet ad cōparatione corporis
illius p spectabile et stupen
dū ē virtutibꝫ supmis in con
ceptu de spū sco in ortu de
virgine in vite innocencia
in doctrine fluencia in chorus
cationibꝫ miraculorꝫ in reue
lacionibꝫ sacramentorꝫ. Vides
igitur quia sicut exaltantur
celi a terra sic exaltata ē vita
sua a vita nra. que tunc po
sita ē p vita nostra. Sicut
enī nichil ad aliquid nulla ha
bet comparatione. ita vita nra
nulla ad uitā illius pporcione
cū illa dignior ista inferior
ee non possit. ¶ Nec me pu

tes rem exaggerare sermoni
bꝫ qr hic deficit oīs lingua:
nec sufficit uel ad incipiendū
tante dignationis archanū.
Cū ei deuouero quicquid sum quicquid
possum: nōne ē sicut stella
ad solē lapis ad montē gutta
ad fluuium granū ad aceruum.
Non habeo nisi duo minuta
ymo minutissima corpꝫ et
aīam dico uel potius minutū
pm̄ voluntatē meā et nō da
bo illā ad uoluntatē illius qui
tantus tantillū tantis bene
ficiis puenit qui toto se totū
me comparauit. Alioquin si illa
tenuero: qua fronte quibꝫ ocu
lis qua mente qua consciencia
vado ad viscera ihū dei nri et
video pfodi illud fortissimū
ppugnaculū qd custodit isrl. Et non
et illas illius sanguinis guttas
ꝫ undas aquarū quas ptibꝫ
corporis in meū pciu detorque.
¶ In diebꝫ illis assitus ē ihūs
stallo crucis: quo restaurata
sit vniuersa. Ipe ecia sic
p corona spinea tribulacōis
puenit ad corona aurea in
mortalitatis: non enī puenit
ad summa nisi p aspera nec
ad leta nisi per tristia. Vn
de salomon. Cor qd cognouit
amaritudine aie sue: in gau
dio eius nō miscebitur ex
traneus. E contra filii sathane
p corona aurea mundane uo
luptatis ad corona spinea p
ueniunt eterne dampnacionis.
Vnde ecclesiastes. Risus do
lore miscebitur et extrema
gaudii luctus occupat. Ite
Ieremias. In nouissimis
diebꝫ reperietur insipiens.
¶ Dns cū cesarie cruce ascen

dit et nos cū necessarie virtutū
cruce penitencie debemꝰ as
cendere qua ꝑdita sampson ex
oculatꝰ e et factꝰ ē fatuus
quoꝝ ante fuerat magister et
dux. ¶ Contra aquilone caput
inclinauit quasi diceret in
omnibꝰ sensibꝰ vr̄is qui vi
gent in capite contra aquilo
ne uos muniatis. Clamat
ait iheremias ab aquilone
pandetur omne malū. Item
Ecce populus venit de terra
aquilonis et gens magna
a finibꝰ terre sagittā et scu
tū arripiet crudelis est et
non miserebitur. Item corde
cessit aquiloni. quasi diceret
fugite a facie aquilonis et
cor vestrū potestis ab eo retra
hite. Item ab aquilone lan
cea latus eiꝰ ꝑfossum est et ho
die a gelicidio aquilonis con
strictis duricia obstinacionis
tamquam lancea transfigitur cor dominj
in suis. Habeamus igitur
cor lanceatū cū dn̄o. ne ma
la cogitemus. ¶ Item in passio
ne virgo maria contra aquilo
ne quasi ꝓpugnaculū ecclesie
stetit. Et oēs sancti ab ex
ordio nascentis ecclesie contra
aquilone multo labore et su
dore militauerunt usque in hodi
ernū diem. ita quod eciā tedebat
eos viuere. Unde iob. Tedet
animam meā vite mee. Et a
plus. Infelix ego quis me
liberabit de carcere mortis
huius. Et idem de laboribꝰ
ait. Adhuc usque ad hanc horā
esurimus et sitimus ꝛc̄. Item
ad corintheos in epl̄a 2a. Su
pra modū grauati sumus sup vir
tutem. ita ut nos eciā taederet
viuere. Sz et ipi in nobis res
ponsū mortis habuimus. I
tem suimus imperator contra
aquilone suus in stipendiū
et refugiū copiosissime san
guine et aquam effudit. Ite
iuxta cruce stabat maria et
iohannes vestiti. ipo filio dei
nudo pendente. Maria dici
tur maris stella per quā in
telligitur doctores per doc
trinā in tenebris huiꝰ vite
lucentes. Unde qui ad iusti
ciā erudiunt multos erunt quasi
stelle in ꝑpetuas eternitates.
Iohannes interpretatur dei gra
per quē intelligitur prelati.
in quibꝰ maxime debet gra
dei resultare. Hos vestiunt
dn̄s multis coloribꝰ digni
tatū et diuiciarū. ipo nudo
in paupertate sua manente.
Et licet ita sint vestiti p
tinā pedes affectuū tū ioha
ne sunt nudi. quia minus ves
titi uel plumbo temporaliū pgra
uati nō possunt pendere in
cruce dn̄i. Nemo enim pt du
obꝰ dn̄is seruire. Debent
ergo prelati et doctores eccle
sie firmiter stare iuxta cruce dn̄i
p carnis mortificacione.
Item filius dei est cella dei
patris in recepcione diuersoꝝ
aromatū et medicaminū
distincta. In dilectione enim dei
inuenitur medicina contra sup
biā. contra luxuriā. et sic de a
liis. ¶ Cotidiana leccio xpi
anī debet esse recordacio domini
ce passionis. In disposicione
crucifixi quatuor notantur.
eleuacio. paciencia. humilitas.
caritas. Fuit enim eleuatus
a terra ut nos qui sumus
membra eiꝰ eleuemur ab a
more temporaliū ne tamquam iumē

ta in eis computrescimus. Paciens fuit, dum propter blasphemantes a cruce non descendit. Noluit descendere sibi ut moreretur, sic et tu propter detrahentes a bono proposito tuo non resilias. Humilis fuit, et inclinato capite emisit spiritum; et tu cor tuum in humilitate serva, quia coram deo nichil sublimius. Caritatem habuit, quia se ad amicos qui per dexteram et ad inimicos qui per sinistram intelliguntur extendit; et tu fac similiter. Quod sine crucis beneficio nullus salvari potest, Jheronimus ostendit dicens: Avis contemplativa in modum crucis volat in altum; nauta, id est prelatus ecclesie, in modum crucis velum suum format; et natans, id est coniugatus, re forma crucis representat. Sufficeret ad redemptionem orbis vel una preciosissimi sanguinis gutta, sed data est copia, ut in beneficiis redundancia virtus diligentis clarescet. Caput nostrum per passiones et angustias celum introisse videmus, et nos membra eius nobis illuc alia itinera sompniamus. Monstruosa res est, si per unum foramen caput transire videamus, per aliud ~~capud~~ corpus. Pudeat sub spinato capite membra fieri delicata. Gazophilacium enim est locus in quo servantur divicie. Et in Christo omnes thesauri sapientie et sciencie sunt absconditi. In hoc gazophilacium multi divites iactabant plurima: Stephanus lapides torrentis,

petrus crucem, paulus ensem, laurencius craticulam, et alii in hunc modum. Et ultima duo nos cum vidua minuta mittamus. Illi in tanto gaudio se ipsos impenderunt, ut eciam ipsi tortores in stupore raperentur. Unde tortori cuidam miranti et querenti quare christianus cum tanta hilaritate pateretur, ait frater beati victoris: Memoria dominice passionis semper cordibus eorum impressa facit hoc facere cum quodam gaudii celestis pregustacione. Cum iudex per martirium defuncto cor extrahi fecit et dividi, et inventa est forma crucis et crucifixi in corde eius subtilissime in venis et arteriis et nervis [margin: arteriis] depicta. Symon petrus sequens iohannem introivit in monumentum, et vidit ibi lintheamina posita et sudarium quod fuerat super caput ihesu positum, non cum lintheaminibus, sed separatim involutum in uno loco. Solus obediens mandatis domini et firmus in fide ingreditur contemptum mundi. Vidit ibi lintheamina, id est sanctorum patrum qui sunt membra christi ihesu, exempla quibus ornatur ecclesia. Sed sudarium quod fuerat super caput ihesu separatum, quia ipse passus est pro nobis, non nos pro eo. Involutum, quia nullus profunditatem sacramenti potest attingere.

In uno loco. licet in thala
mo mentis scilicet in memoria
sit figenda: tamen in eminen
tiori et secretiori loco sudor
et sanguis domini est ponendus.
¶ Sed heu hunc sudorem et san
guinem multi vertunt in deli
cias: premium crucifixi ex
pendentes in voluptates mi
sere carnis. Si dulce est lignum
id est beneficia: dulces esse de
bent et clavi: id est pene et
miserie pro christo illate. Sed nos
miseri veluti porcus colli
gens fructus sub arbore
nunquam tamen ad ipsam arborem
sursum querens respicere. ita
nos premium christi sub ar
bore crucis colligimus: nunquam
ad arborem crucis et christi vul
nera digne respicere curamus.
Dominus crucem humeris suis ges
tans nobis eam pro sceptro reg
ni commendavit: quod est mag
num misterium pijs: grande
ludibrium impijs. Unde a
postolus. Nos predicamus christum
crucifixum: iudeis quidem
scandalum: gentibus autem stul
ticiam. Et super hoc beatus
gregorius dicit. Stultum ho
minibus visum est ut pro homi
nibus auctor vite moreretur:
et inde contra eum homo scandalum
sumpsit: unde ei amplius
debitor fieri debuit. Nam
tanto dignius deus ab homi
nibus honorandus esset quanto
et indigniora pro hominibus sus
ciperet. Et idem. Debemus
pietatem renovantis erubescere
si volumus iusticiam formidare.
Pena christi quanto gravior erat
in supplicio. tanto carior sit

in precio. quantoque humilior in
crucis obprobrio: tanto sub
limior fieret misterio. Mor
tem autem crucis et ignomi
niam sua crudelitate graviorem
ceteris in humana infirmita
te divina quod suum erat o
perante potencia factum est
de supplicio remedium: de
casu victoria. de morte vita.
Et quod erat supplicium damp
natorum transijt in frontes
imperatorum: ita ut dum
in rediret in graciam recon
ciliacio mundo per illam tam
singularem redempcionis hos
tiam: sanctissimum illud
crucis obprobrium redemptis
fieret magne salutis sacra
mentum. et crux domini esset
fons omnium benediccionum.
fidei propugnaculum. salutis
signaculum. fidei misterium.
firmamentum spei. clavis sci
encie. forma iusticie. mag
nificencia regum. gloria sa
cerdotum. inopum sustenta
cio. pauperum consolacio. ce
corum dux. claudorum baculus
spes desperatorum. resurrec
cio mortuorum: omnium potencia
summa graciarum. Per crucem
enim consecrantur divina. per
crucem frangitur dyaboli po
tencia: prestantur .....

Hic nichil deficit

salutiva | de cuius multiplici
potencia | magnifica vir
tute pauca dicere laudibus eius
est detrahere. Crucem tuam adora
mus. Ipsum merito lignum
in quo pependit dominus in sue
memoriam passionis ante
oculos cordis statuimus: ip
sum tamquam signum et trophe
um nostri redemptoris et pig
nus nostre redempcionis ado
ramus veneramur et pro
ipsius dilectione pio cordis
affectu amplectimur et hu
mili mentis intimo suppli
citer honoramus. Quis enim
servus de dura captivitate
domino pugnante liberatus pro
se non hastam aut mucro
nem seu cetera arma bellica
ipsius in quibus exceptus
fuerat amplectatur et dili
gat et cum omni cultu hono
ris et amoris semper dulci li
cet aspiciat. Aut que mu
lier habens sponsum caris
simum cuius sit acquisita vul
neribus amplius sit dotata
muneribus si forte peregre
abierit non cum omni desideri
o cotidie contrectet et deos
culetur si quid illius apud se
quasi pignus relictum ha
buerit. Sic merito sancta
ecclesia vel quelibet fidelis
anima redemptoris ~~sui~~ et spon
si sui cruce et sanguine ac
quisita ipsius iam corpora
liter absentis et in longin
qua regione peregre profecti
arma victricia | lignum
venerabile | clavos | lanceam

ipsius sanctissimo cruore
respersa | totius affectus
dulcedine deosculatur | am
plectitur | et honorat | cum
omni mentis reverencia.
Ubi quidem devocius ubi pro
oculis habere contigerit | eciam
aliquid materialiter ex hiis
insignibus. In hiis tamen nil
deitatis vel sensibilis vite
vel sanctitatis inesse intel
ligit sed totum ad eius amorem et
affectum convertit | qui singu
lorum circa se affectiones cog
noscit | pensat | et retribuit.
De quo ipsa sponsa recte
loquitur: dum predicte passi
onis eius munimenta mente
et sensibus contrectat et am
plectitur. Fasciculus myr
re dilectus meus mihi inter ube
ra mea commorabitur. Ei
enim fasciculus myrre inter
ubera sponse commoratur | quando
dum crucem | clavos | lanceam | sin
gulaque | que pro se amara per
tulit | pia mente recolli
gens corde amaricatur:
ac fideli emulacione que
libet amara vel tristia pro
eo pati meditatur. Ad
interiora igitur nostre men
tis oculos dirigamus atten
dentes quid retribuamus domino
pro omnibus que retribuit no
bis. Ille factus est pro nobis
obprobrium hominum et abiec
tio plebis: nos contra cum ve
namur favore plebis et
captamus vanitate aure
popularis. Ille coccinea
clamide indutus est ad deri

sunt. nos vero ad ornatum. Il
le contumelijs affectus sicut ag
nus coram tondente se obmu
tuit et non aperuit os suum.
nos autem vel verbis modicum
provocati nec lingwam a con
uicio nec manus ab ulcione
continemus. ¶ Quid ergo re
stat consilij? Facite nobis
amicos de mamona iniqui
tatis. Illi in siti sua pota
uerunt aceto. nos autem sicienti
christo in pauperibus potamus
vino precioso et laucioribus
cibis ingurgitamus. Non est
cibus adeo aridus qui non ef
ficiatur sapidus si vinum aceti quo
dominus amaricatus est in cruce et sa
guis ipsius condimento fuerit
temperatus. ¶ In huius rei vali
dum hoc exemplum sumamus.
Quidam seculum relinquens ad
claustrum confugit in quo mul
tas molestias in ordinis
asperitate et victus tenui
tate invenit quas ferre non
sustinens recessum parabat.
Implorato tamen prius divi
no auxilio ut aliqua stil
lula sue dulcedinis et consolaci
onis sibi mittere dignaretur.
Statim pius dominus qui suis se
presentem adest in tribulacionibus
effectum eius precibus tribuit. Cum
in procinctu recessurus esset per
visionem dominum ante se positum
vidit quasi in crucifixum tali
ter dicentem sibi: panem tuum
vulneribus meis intingas ut
dulcescat. Qui statim in plagas
domini ut sibi visum est intinxit
panem et comedit et inefabi
le consolacionis dulcedinem ac
cepit et evigilans totum se in
novatum invenit ita ut que

Qui

prius ei fuerint aspera et
amara postea erant suavia
et dulcia. ¶ Augustinus.
Si nobis fide gentilium sci
entibus amaritudo aliqua resi
stencium velut aquarum illarum
quas israhel bibere non potuit oc
currerit mutata domini passio
ne velut inserto crucis lig
no dulcescat. Si serpentina
temptacio momorderit con
specta illius exaltacione ser
pentis tamquam mortis in
carne domini victe atque triu
phate eodem crucis medica
mento sanetur. Si adver
sarius dyabolus amalechita
intercludere atque impedire co
nabitur per reverentissima
extensione brachiorum eius
de crucis iudicio superetur.
Gregorius. Vide homo quo
amore te dilexerit deus ut
vestigia eius imiteris. Pro te
ligatus est ut te a vinculis
peccatorum solveret. Pro te flagel
latus ut te a flagellis ire e
terne erueret. Pro te iudi
catus est ut a iudicio eterne
dampnacionis liberaret. Pro
te coronatus est spinis ut te
coronaret in celis. Pro te vul
neratus est medicus ut sana
reris egrotus. Pro te crucifixus
est ut tuas concupiscencias
crucifigeret. Pro te mortuus
ut te a mortuis suscitaret.
Pro te sepultus ut in te vicia
sepeliret. Quid ergo re
tribues domino pro omnibus que
retribuit tibi? Tu audis
dei filium patris unigenitum
mundi creatorem universorum
artificem pro te qui nimis est
passum pro te qui terra est

mortuum · Sic nō confun
ditur piscea | contremiscunt
corda | hebet intellectus | au
fugit auditus | racio confun
ditur | intellectus aufertur |
Quid es homo qd' nō con
pateris xpi passionibus ·
non condoles eius dolori ·
non ploras in flagellis ·
non gemis in crucifixionibus ·
cū omnis creatura eius pas
sioni sit compassa · Aer
obscuratus ē | sol in tenebras
versus | luna in sangui
ne · petre scisse · monu
menta aperta · Aperta ē
tellus · cū aperiretur latus
xpi · Dum sol celestis more
retur ī terris · sol terre
nus herebat ī tenebris · Quid
tibi homo in die iudicii erit |
cū contra te loquentur | consci
encia · te accusabit elemen
ta · contra te crux probabit |
vulnera xpi allegabunt |
clavi conquerentur | cicatri
ces loquentur | · qui instabit
dies illa | dies ire | dies cala
mitatis et miserie | dies
magna et amara valde ·
Si non potes de prope imi
tari · tamen a longe sequere
et vestigia eius semper
adora · Si te in passioni
bus nō crucifigis · saltem
crucifige in patibulo cari
tatis · Habet enim caritas
suā crucē · suā crucis prima
figure · In ista cruce sub
limitas ē dilectio dei · latitu
do dilectio proximi · profundi
tas dilectio sui · longitudo
perseverancia boni · In sub
limitate huius crucis te

erige per dei dilectione | time
do deum | diligendo proximū |
querendo medium · In lati
tudine manus extende subve
niendo pauperi | consulendo
egenti | vestiendo nudū | con
fortando egrotū | consolando
incarceratum · In longitu
dine caritatis extende bona
opa perseverando in bono usque
in finē | laborando usque ad mer
cedē | currendo usque ad metā |
pugnando usque ad coronā · Cru
cifige pedes tuos et car
nē tua in profundo per carnis
castigacionē · in ieiuniis | in
vigiliis | ne intres in temp
tacionē · et ita vere homo cruci
fixus erit viciis et concu
piscenciis · Vere homo corporis
pui ē tuus caput | superbia ·
oculi | mundi concupiscencia ·
a Auris | audire vana loquia ·
os | loqui mendacia · manus
avaricia · renes | luxuria ·
Claude os refrenando vani
loquia · extende manus per
largitatē · stringe renes per
castitatē · siste pedes per in
dilacione · Iste filius dei gazo
philacium ē summi regis | ubi
omnes divicie angelorū et ho
minum sunt congeste · Nos
paupes pecunia aliquid in hoc
gazophilaciū ponamus · Id
hostia quasi vulnerū pulse
mus · ut eius regia munifi
cencia miseria nostra releve
tur · In gazophilaciū qd'
respiciebat ī passione ad
aquilonē · id ē dyabolū | ex
cubabant sacerdotes ī custo
diis templi · duo ligna effra
ym crucis in manu tua in
ope semp erunt · Duo ligna
crucis sunt continencia et obedi

etiam. Clauus dextere est dilectio que fortis est ut mors. Clauus sinistre timor. Unde confige timore tuo carnes meas. Clauus qui utrumque transfigit pedem est fides. Magister humilitatis de pauperibus parentibus in humili presepio nasci dignatus est. Mortemque elegit populosam urbem ut in conspectu tot hominum qui conuenerant ad diem festum cum maiori obprobrio ignominiosam pro nobis sustineret mortem. Multa obprobria pro nobis passus est christus in famoso loco turpiter occisus. Augustinus. Ne salutaris potionis amaritudinem abhorreret egrotus, prius eam bibit medicus. Ambrosius. Dominus liberauit nos precio sanguinis sui. Vere conuenit

querit

redemptoris liberati cuius beneficiis condigne respondere non valeamus, saltem legationem eius fideliter et instanter agamus. Cogitemus iugiter quod precioso precio redempti sumus. Summum enim et potissimum diuine uite sacramentum semper est in cordibus nostris cum omni dignitate retinendum, scilicet passio domini. Augustinus. Vide homo que a te requirit deus, et que tanta ~~dignitate~~ ~~te~~ dignacione habuit carum, qua voluit esse conuersacione preciosum. Agnoscas homo quid sis et quid debeas deo, et dum precium tuum cogitas vilis esse desinas. Inter omnia opera misericordie dei que ab inicio sunt impensa saluti mortalium nichil est mirabilius, nichil quam sublimius, quam quod pro mundo crucifixus est christus. Hinc enim sacramento uniuersa precedencium seculorum misteria seruierunt, et quicquid in hostiarum differenciis, in propheticis signis et legalibus institutis sacra dispensacione variatum est, hoc nunciauit dispositum, hoc promisit implendum, ut christus qui est vita viuorum, salus credencium pro vita mundi moreretur. Nam in vita nostra perieramus, sed in morte christi saluti restituebamur. Nos enim de natura nostra viuere non possumus nisi in morte christi, et quia ille accepit a nobis unde moreretur, nos ab illo accepimus unde eternaliter viuamus. Ille accepit nostra et tradidit nobis sua. Accepit pro nobis contumelias et tribuit nobis honores, accepit dolores et veras tribuit sanitates. Mortem accepit et vitam contulit. Nemo tyrannica dominacione dyaboli, nemo vincula dire captiuitatis euaderet, nisi coeternus et coequalis per omnia patri deo filius dei etiam hominis filius esse dignaretur, et pro humana salute et redempcione carnaliter in cruce penderet. Tam duris vinculis fuimus cathenati, in tam profundum mortis baratrum deuoluti, ut non nisi per christum ihesum, per eius passionem et mortem possemus absolui, et morte sua eternam nobis

auferret / dyaboli vires
frangeret / atque ad celestia
nos secum perduceret / et iter
suaue ac leue volentibus
in sua voluntate permanere
ad celestia regna donaret.
In utraque natura verus passus
est. Nec deitas in pas-
sione ab homine diuisa / nec
humanitas a diuinitate dis-
iuncta. Sed in passione diuini-
tas humanam confortauit
naturam. et humanitas vltra
communem modum nature preualuit
in passione. Anima christi cum
vniente diuinitate descendit
ad inferos. Christiane spei
vera racio et principalis
causa crux est. Sit medici-
na egris / sit reconsiliacio
~~egenis~~ reis / sit redempcio
et impensa captiuis: ut con-
depnacionis humane iusta
sentencia / iusto liberacionis
opere solueretur. Nam si ipsa per
se tortoribus se sola opponeret
deitas: non tamen racione dyabo-
lum vinceret / sed potestate. Adim-
pleuit ergo dei filius in se im-
pias manus ad interimen-
dum se corporis morte: ut mor-
tem eternam perimeret in
omni humano genere. In omni-
bus que illi iudeorum insania
contumeliose et crudeliter in-
ferebat: nostra diluebatur
pena / nostre expiabatur of-
fense. Non est leue precium
datum pro morte nostra vitam si-
bi tamen cuius liuore sanatur e-
gritudo nostra: in cuius sepul-
tura reuiuiscimus / et gratis
venundati sine argento re-
dimimur. Magnum in pre-
cium solet homines interdum

inter nundinas et forencia
commercia venales exponi:
et eorum estimacio iuxta cor-
poris eleganciam vel artis in-
dustrie scienciam fieri et sic
precium preponi. Queritur / in hoc
vendentis et ementis commer-
cio: non quod homo ex natiuo sit
honore tante ymaginis: sed quid
prestancia virium possit: nec
hoc emitur / in eo ad quod fac-
tus est: sed ad illa impingere exe-
quenda ad que coactus est. Non
tamen ista contemptio: quia ven-
ditur interdum homo vilius
iumento. Sit augende liber-
tatis vel tollende seruitutis
gratia / sed conscripcionis infantis
sine causa: ut vnius vinculi
in vendente solucio / longe
artioris nexus in emente fiat
occasio. Sic ab homine venditur
et emitur homo: quia quid sit homo
quanti ue precii nesciunt. Tu vero
domine quia perfecte hominem nosti: te
ipsum pro homine redimendo de-
corum posuisti. Tu vero domine
deus qui eciam in homine nosti / cum sa-
piencie racionis sed deus tamen indoli
sit et inuisibilia tua per ea
que facta sunt intellecta conspi-
ceret homo: teque vero affectu seque-
do auctoris creaturis preponeret /
iure legittimum ordinis te se
per ~~sequendo~~ amando. Ante
enim prestitute fuerit humana
natura in paradiso beate liberta-
tis consuetudine / que remansit iam
in exilio proscripta / monstrat
multiplex gracia quam cuncta ra-
cionis experiencia discernit
et iudicat: nec ipsa tamen
vlli creature nisi volens sub-
iaceat. Dominus predicit labores
super labores usque in fine
seculorum venturos: qui ad con-

fortandū corpus tuū verē pati
mori spiritus illumiati spiritus
coronari obprobria bibere lig
no cōfigi. Gracia hec ille tulit
pro te. tu nichil pro illo. Sed pro te
multis filioꝝ tuoꝝ offendi
culis dñe ihū obuiat preci
pro nobis fusi beati sanguinis
tui. Dns in cruce alas suas
expandit sub quibꝫ fideles
secure a miluo inferni latent.
In cruce dolor confessoꝝ in
sepulchro quies absolutoꝝ
in resurrectiōe status iustoꝝ
in ascensiōe perfectio perfectoꝝ
in consessu ad dexterā dei
patris gracia iustoꝝ intelligitur.
Panis primo lauatur
deinde tingitur tandē exten
ditur. Sic caro xpi lota ē i
baptismo tincta sudoē san
guineo tandē in cruce exten
sa ē. Membra que p̄ caloris
habent a xpo qui ē fons
et origo caritatis eis infun
ditur. Hinc cordi q̄to fuerit
membra intimiora tanto ∴ vicinora
erit ferueniora. Corpus
igitur xpi conficitur ex pa
ne quia xpus se panē viuum
astruxit: quē scriptura panē
angeloꝝ predixit. Ideo at
panis ex frumento fit quia xpus
se granū frumenti asserunt.
Granū autem per trituram de
terra sua excutitur. Arefac
tū duobꝫ mole lapidibus
molitur. Farina cribrata
aqua conspersa cōpascinatur.
Panis formatus in clibano
coctus: in candore mutatur.
Ita xpus nobile granū cū
gladiis et fustibꝫ de comi
tatu aploꝝ quasi de terra sua
per iudeos excutitur. con

tumeliis et obprobriis are
factus a iudeis et genti
bꝫ quasi duobꝫ lapidibus
flagellis atteritur. cribra
tus conspersus compascina
tur. dum a suis separatus
sanguine proprio perfusus cruci
configebatur: in quo q̄si
panis in clibano in igne
passionis excoctus in can
dore inmortalitatis mu
tabatur. Ideo etiā corpus
xpi de pane fit qui ex
multis granis conficitur:
quia ecclesia corpus xpi
per illud reficitur que ex
multis electis colligitur:
que grana scilicet electi flagel
lo predicationis de terra ve
teris vite excuciuntur. peni
tencia arefacti quasi duobus
lapidibꝫ moluntur. dum
duabꝫ legibꝫ in scrutinio
inuestigationis imbuuntur.
Cribrati conspersi cōpas
cinantur dū ab infidelibꝫ
segregati aqua baptisma
lis renati vinculo carita
tis per spiritum sanctum in fine
copulantur: ut panes in
clibano excocti et in can
dore mutantur dū in ca
mino tribulationis exami
nati ad ymaginē dei re
formantur tali modo pa
nes effecti de pane xpi
reficiuntur et in eternū
non moriuntur. Panis
ideo in modū denarii for
matur quia panis vite xpus
pro denarioꝝ numero trade
batur: qui verus denarius
in vinea laborantibꝫ in pr
imo dabitur. Ideo at h

mago domini cum litteris in hoc
pane exprimitur. et in
denario ymago et nomen
imperatoris scribitur. et per
hunc panem ymago nobis
dei reparatur. et nomen nostrum
in libro vite scribitur. O
quale convivium admirabiles
nobiles ac commune. in quo
archangeli angelis ministrant.
homines comedunt. in quo mi
nistratores sunt spiritus in
mortales. ubi sunt tamquam
dii. passibiles et mortales.
O convivium viatorum reme
dium. ubi tronum celestes sedi
lia parant. seraphyn pa
nem supponunt. ubi cheru
byn versus propiciatorium fa
cies inflectunt. ubi prin
cipatus et potestates sic
serviunt ut principatus et
potestates tenebrarum re
moveant. Virtus in car
nes agni panes proposi
cionis convertens. Sed unus
seraph mutat vinum soreth
in sanguinem uve mera
cissime. quo omnes infra
hoc convivium saciantur. in
quo eciam dominus delectatur.
sicut ait in libro sapien
cie. Delicie mee esse cum filiis
hominum. Si eius delicie sunt
manere nobiscum. multo ma
gis nobis debent esse deli
cie manere cum illo. Augus
tinus. Corporalis cibus cum
ventrem invenerit a diver
sis humoribus occupatum am
plius ledit. magis nocet.
nullum prestat auxilium. ita
et iste spiritualis cibus si ali
quem repperit malignitate

pollutum. magis perdit quam
salvet. magis dampnat
quam liberet. non sua natura
sed accipientis vicio. Ex
ing episcopus. In Christi corpore
vita nostra consistit. Unde
Nisi manducaveritis etc.
[illegible] ergo vitam. qui vult
accipere vitam. Nam si non mu
tet vitam. ad iudicium id est ad
dampnacionem accipiet vitam.
et magis ex ipsa confun
ditur. quam sanctificetur. magis
occiditur quam vivificetur. Un
de apostolus. Qui manducave
rit et biberit corpus domini in
digne. id est sine devocione
vel aliter quam a domino misterium
hoc traditum est celebrando.
vel in voluntate peccandi ma
nendo. reus erit corporis et
sanguinis domini. id est pro morte
Christi tamquam eum occiderit. pe
nas dabit. Iheronimus.
Oremus dominum ut quos rede
mit per fellis amaritudi
nem. et per aceti asperitatem.
et per crucis supplicium. per
clavorum vulnera. per mortis
contumeliam. per resurrectio
nis gloriam sic custodire
dignetur in seculo. ut sua
cum principes sanctis suis in
regno. Felix anima que fraudulen
te carnis superata materia.
in luce predictorum quiescit.
Nichil enim ita superbie tu
morem sedat. et sanat livo
ris vulnus. restringit fluxum
luxurie. temperat avaricie
sitim. ire impetum cohibet.
quemadmodum horum ignis medi
tacio. Horum singule recorda
ciones sunt que ardentissime

faces nos ad diligendū do
minū attendētes Amen.

O pugna mirabilis / o tro
pheū dignū. Agnus
lupum perimit / innocens
malignū. Qui per lignū
vicerat / victus ē per lignū.
Qui ē terror hostiū / qui ē
vite signū. Infirmatur
medicus / ut sanet egrotū.
Nec per quinque porticus / nec
per aque motum / Sed in
vase figuli / et in pte totū.
Primo parieti / copulat
remotū. Incipit in selo.
factor seculoꝝ. Vite pa
nis esurit / sitit fons orto
rū. Noctis sopore claudit
oculus cecorum. Plebis fit ab
iectio / deus angelorum. Sol
in nube tegitur / dies ob
scuratur. Trepidat secu
ritas / virtus infirmatur /
disciplina ceditur / salus vul
neratur. Vita crucifigit /
ordo conturbatur. Hic fra
ternis manibus abel ē occi
sus. Hic oblatus puer est
cuius nomē risus. Hic mis
sus i puteū fratribus vendi
Hic ascendens in bethel / sal
uus ē irrisus. Hic in aquo
mistico / mors ē pharaonis.
Hic saliua defluit / pater
salomonis. Hic intrauit
daniel / lacū babilonis. To
tū ē misteriū cristi passio
nis. O pater noster com
ferans / filios excessibus.
eos sed falli considerans in
pūi contractibus. O amorē
sibi diligit / qui pupillis tu
tit / vicium morte inera
tur / in pena culpa destruit /

in nece diluit / crimen cri
iudicantes. Raptus rap
torē rapuit / metit i mes
se stipulam. Hic signat
cui fel renuit / gustans cō
tundit regula / ne desperet
in sceleris quatriduanus
tumulo. Finalis eius operis
causa saluatur. Calcato
hoste fraudis demolito / ter
re pax inducitur. Et ex
hausto atrocito / salus egris
redditur. Morte mortis
morsu trito / vite spes re
funditur / claustro pestis
manito / nephas omne pellit.
Cum nos reus fecundāt tan
to velud federe / et se morti
gratis dare scelere. Lancea
miles corpus pforatur / vn
da pfluit / se terra pontus
astra mundus / quo lauantur
flumē. Sacius scissus et
pcussus in regales trust
vsus / fit saccus ~~glorie~~
glorie / caro victrix mise
rie. Carnis delet obpro
bria / caro pūi nescia.
Salue crux arbor vite p
clara. Cristi vexillū thro
nus et ara. O crux psū
mis terror et ruina. Tu
cristianis virtus es diuina /
salus et victoria. Crucis
longū latū / sublime psun
dū / sanctis ppaleatur / quadrū
saluat mūdū / sub quadri
figura. Medicina vera / cristi
in statura crucis ē distinc
tus / pauperes factus / soluit mor
tis uim. Crux ē nēe lib
ustitie / sceptrū regis vir
ga potencie. Crux celes
tis signū victorie / belli